

Pajiștile mezofile din subcarpații Gorjului

ION LACEANU

Vegetația actuală din această zonă aparține zonei forestiere și cuprinde vegetația lemnoasă și ierboasă. Importanță deosebită prezintă vegetația ierboasă mezofilă care cuprinde valoroase pajiști dominate de *Festuca rubra* și *Agrostis tenuis*.

Aceste pajiști se încadrează în următoarele unități fitocenologice ;

CL. ANRHENATHERETEA Br.-Bl. 1947

Ord. ARRHENTHERETALIA Pawl. 1928

1. **FESTUCO — AGROSTETUM** Horv. 1951

Răspândire și ecologie. Pajiștile dominate de *Festuca rubra* în codominanță cu *Agrostis tenuis* ocupă suprafețe întinse între limitele altitudinii de 240—67 om. unde ocupă soluri brun-gălbui de pădure și potzolice cu conținut scăzut de umiditate, cu pH slab acid.

Compoziție și structură floristică. Speciile edificatoare din **Festuco-Agrostetum** sunt concurate de speciile din clasa **Festuco-Brometea**, care realizează indici de abundență-dominanță. Se observă caracterul limitat de competitor al

speciilor din clasa **Molinio — Juncetea**. Legăturile cu vegetația lemnoasă dominată de quercinee sunt slabe, iar contactul cu pădurile de mesteacăn este evidențiat de dominanța speciei *Pteridium aquilinum*.

În teren vegetația este dispusă în trei straturi distincte. Stratul inferior neuniform dezvoltat atinge înălțimea de 25—30 cm și permite evidențierea speciilor cu talie mică *Trifolium repens* (1,35%), *Lotus corniculatus*, *Trifolium dubium*, *Euphrasia stricta*, *Rorippa pyrenaica*, *Plantago lanceolata* s.a.

În alcătuirea stratului mijlociu se remarcă specii cu indici ridicați de abundență-dominanță; *Trifolium patens*, *Trifolium montanum* (7%), *Rhinanthus rumelicus* (4,6%), *Trifolium incarnatum* var. *molinerii* (12%). *Lolium perenne*, *Eryngium cympestre* (5%), *Filipendula hexapetala*, *Moenchia mantica*, *Carex pallescens* s.a.

La formarea stratului superior înalt până la 60 cm. participă gramineele *Festuca rubra* (15%), *Agrostis tenuis* (8%), *Briza media* (2%), *Antoxanthum odoratum* (1,6%), *Cynosorus cristatus* (1,5%), iar în unele fitocenoză mai participă *Agrostis canina* (5%). Peste acest nivel rar se mai înalță exemplare sau pâlcuri de *Festuca pratensis* (1,5%), *Chrysopogon*, *Cichorium intybus*, *Centaurea micranthos*, *Pteridium aquilinum* ș.a.

Pajiștile cu *Festuca rubra* conțin pe lângă speciile mezofile (73%), un număr însemnat de specii xerofite (22%), la care se adaugă un mic număr de specii higrofile (5%).

Spectrul biologic evidențiază dominața hemicriptofitelor (65%), în asociere cu terofitele anuale (20%), geofitele (7%), terofitele bianuale (5%), Chamefite (2%) ș.a.

Spectrul floristic se prezintă astfel; Eua (36%), E (16%), M (10%), Cp (7%), PM (2%), B (1%), C (7%); Ec (4).

Importanță economică. Aceste pajiști conțin un număr de 165 specii cormofite repartizate pe următoarele grupe economice; 24 specii graminee (14,5%), 31 specii leguminoase (18,6%), 7 specii cyperacee + juncacee (4%), și restul speciilor din alte familii (63%). Biomasa este cuprinsă între 3—14 tone/hectar, iar pajiștile au o bună valoare furajeră și sunt folosite ca pășuni și fânețe. Cele din apropierea localităților sunt puternic ruderalizate din cauza pășunatului abuziv.

2. AGROSTETUM TENUIS Szafer, Pawl. Kulcz 1923

Răspândire și ecologie. Pajiștile dominate de *Agrostis tenuis* se interferează cu cele de *Festuca rubra*, dar ocupă terenuri mai umede, indiferent de expoziție, pe soluri brun-gălbui podzolic, sol podzolic argiloiluvial, sol acid brun-gălbui montan, sil brun slab gleizat, soluri ce se găsesc într-un anumit stadiu de pseudogleizare cu un pH acil sau slab acid.

Compoziția și structura floristică. Analiza spectrului cenotic permite observarea unor diferențieri între asociațiile dominate de *agrostis tenuis* și a celor dominate de *Festuca rubra*; cu toate că ambele se găsesc în aceeași zonă subcarpatică. Observăm că la formarea asociației *Agrostetum tenuis* întâlnim un număr mare de specii mezofile (L90%) din Ord. Arrhenaheretalia, cl. Molinio — Junctea și cl. Cynosurion, la acestea se adaugă specii indicatoare de umiditate *Centaureum umbellatum* și *Holcus lanatus* care sunt specii caracteristice pentru asociația *Agrostetum tenuis*.

La fitocenozele înfiripate pe pârloage lipsește stratul inferior, care în cenozele încheiate se individualizează prin specii ca *Trifolium repens*, *Trifolium dubium*, *Leontodon hispidus*, *Polygala vulgaris*, *Euphrasia stricta*, *Hieracium pilosella* ș.a.

Stratul mijlociu, înalt de 40—50 cm. este dominat de leguminoase; *Trifolium pratense*, *Trifolium patens*, *Dorycnium herbaceum*, *Lotus corniculatus*. Se mai întâlnesc cu constanță ridicată speciile de *Centaureum umbellatum*, *Rhinanthus rumeicus*, *Lolium perene*, *Potentilla argentea*, *Hypericum perforatum*, *Moenchia mantica* ș.a.

Stratul superior este alcătuit din *Agrostis tenuis* (28%), alături de *Festuca rubra* (6%), *Anthoxanthum odoratum*, *Cichorium intybus*, *Holcus lanatus*, *Achillea millefolium*, *Filipendula hexapetala*.

Ca forme biologice se constată că speciile hemicriptofite dețin un procent de 62%, urmate de terofite anuale și bianuale, geofite ș.a. Spectrul floristic al asociației *Agrostetum tenuis* are următoarea componență: Eua (35%), E (13%), Cp (9%), M (13%), Cosm (8%), P—M 3%, B (2,5%), Adv (2%) ș.a. Se remarcă elementul mediteranean care contribuie la formarea biomasei acestor pajiști, mai pregnant decât în cadrul asociației *Festuco-Agrostetum*.

Importanța economică. În această asociație vegetează 35 de specii de graminee (15%), 35 specii leguminoase (15%), 12 specii cyperacee + jungăceae (6%), și circa 140 specii din alte familii (63%) cu valoare furajeră bună. Producția de biomasă este în jur de 7 tone/ha.

În anumite zone întâlnim un infrataxon nou pentru știință în cadrul asociației *Agrostetum tenuis* sub forma unei subasociații de *trifolietosum patens* și a unor specii de origine sudică. Acest infrataxon se poate încadra în asociația *Agrostetum tenuis*, Szafer, Pawl, Kulcz, 1933.

CONCLUZII

Pajiștile mezofile din zonta subcarpatică a Gârjului sunt dominate de *Festuca rubra* și *Agrostis tenuis* și multe specii caracteristice ord. *Festucetalia valesiaceae* și cl. *Festuco-Brometea*, care imprimă pajiștilor o nuanță xerofilă.

În aceste pajiști întâlnim numeroase specii de origine sudică; *Rorippa pyrenaica*, *Trifolium patens*, *Trifolium pallidum*, *Orchis cariophora*, *Dorycnium herbanceum*, *Monachia mantica* ș.a.

Îmburuienarea unor porțiuni ocupate de aceste pajiști este rezultatul pășunatului nerațional care se practică în zonă.

BIBLIOGRAFIE

1. Braun — Blanquetj., 1951 — *Pflanzensoziologie*, Wien.
2. Buiă, Al., Păun, M., Safta, I., Pop, M., 1959 — Contribuții asupra pășunilor și fânețelor din Oltenia. Lucr. științ. Inst. agro. Craiova.
3. Popescu, Gh., 1970 — Considerații asupra caracterului florei Angiospermelor din bazinul Bistriței (jud. Vâlcea). *Analele Univ. Craiova*.
4. Zaharia, I., 1972. — Flora și vegetația bazinului Gilort de la limita superioară a pădurii până la confluența cu Jiul. Univ. București, rezumat teză — doctorat.